

overfor dette skal jeg afholde mig fra videre Overvejelser. Jeg ved altsaa ikke, om Spørgsmaalet kommer til at foreligge for os i et Forslags Skikkelse. At Forslaget om Guldindløsningen kommer, derom kan der jo ikke være Tvivl. Min Mening herom har altid været den, at Rigsdagen er nødt til for Samfundets Skyld at give den Bemyndigelse, som Nationalbanken forlanger i Retning af at kunne undlade at indløse sine Sedler med Guld, og jeg har forstaaet Finansministeren saaledes, at han var enig i, at det gjorde man ikke for Nationalbankens Skyld. Paa den anden Side er der intet at indvende imod at optage Forslaget om en saadan Hjælp fra Nationalbanken ved den Lejlighed. Kun vil jeg ønske, at Forberedelserne dertil sker fra Regeringens Side, thi det er jo klart, at hvis Rigsdagen skal gøre Arbejdet, vil det ikke kunne ske med den Vægt, som hvis Finansministeren og Justitsministeren, der jo er kongelig Bankkommissær, havde forhandlet om Sagen og ført den til et Punkt, paa hvilket den kunde bringes til en Afgørelse. Hvis det er Finansministerens Mening, at dette vil ske, henstiller jeg, om han ikke vil udtale det, saa at vi er forberedte paa, hvad der kommer.

I øvrigt vil jeg altsaa anbefale Lovforslaget til saa hurtig Fremme, som Finansministeren her har udtalt Ønske om.

Finansministeren (N. Neergaard):

Jeg er i Dag i det heldige Tilfælde at kunne takke samtlige Partiers Ordførere for velvillig Modtagelse af Lovforslaget. Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds (Bramsnæs) har ikke Ret i, at Nationalbanken, som han sagde, har faaet Lov til at fylde Omsætningen med Enkronesedler uden nogen Afgift, thi det er jo en bekendt Sag, at naar Gulddækningen synker under en vis Procent — saa vidt jeg husker under 50 pCt. — ydes der en Afgift til Staten, og denne Afgift, som Enkronesedlernes Udstedelse bidrager til at fremkalde, har som Regel været ydet. Som Regel har Dækningsforholdet været saaledes, at der maatte svares Afgift. Dette er netop et væsentligt Moment til Belysning af, at Nationalbanken, efter hvad jeg tror, ikke har haft nogen Fordel af Enkronesedlerne. Naar man sammenholder Afgiftsbeløbet med de i Forhold til den ringe Værdi uforholdsmæssig store Omkostninger, der er forbundet med Trykningen og Udsendelsen af disse Sedler, med Kontrollen, Bogføringen o. s. v., tror jeg, saa vidt jeg kender disse Forhold, at

Nationalbanken vil kunne godtgøre, at den ikke har haft nogen Fortjeneste derved. Ved de Forhandlinger, jeg har ført med Nationalbanken om, at den skulde inddrage Enkronesedlerne, efterhaanden som de nye Mønter stilles til Raadighed — det var noget, man i og for sig ikke kunde forlange af Nationalbanken, saa længe Loven af 1914 staar ved Magt — har jeg heller ikke mærket den fjerneste Modvillie fra Banken; man ønsker tværtimod fra Bankens Side snarest muligt at blive disse Enkronesedler kvit. Det tyder, forekommer det mig, ikke paa, at den har haft særlig Fordel deraf.

Det ærede 7de Medlem for 1ste Kreds udtalte, at Socialdemokraterne har krævet, at der skulde oprettes en saadan Fond, og fremkaldte egentlig ved sine Udtalelser det Indtryk, at det var noget, jeg ikke selv havde ment, men som var blevet mig paa-tvunget fra Socialdemokratiets Side. Hvis det ærede Medlem vil være saa elskværdig at læse de Bemærkninger, jeg fremførte, da jeg stillede Ændringsforslaget i Folketinget, vil han se, at jeg fra første Færd har udtalt, at jeg mente, en saadan Fond burde oprettes, og det af følgende Grunde. For det første, fordi det, hvis man vilde oppebie 1929, da Indløsning skal finde Sted, kunde falde paa et for de danske Finanser ubelejligt Tidspunkt at skulle ud med dette store Beløb. Desuden har jeg ment, det var rigtigt og fordelagtigt, naar der foregik for os gunstige Ændringer i Forholdet mellem dansk og svensk Kronekurs — 1921 var vi nede paa en baade i Forhold til før og senere forholdsvis meget lav svensk Kronekurs — at kunne gribe til og indløse uden at behøve at have kasse-mæssige Betænkkeligheder derved. Naturligvis kunde vi have indløst og have undgaaet denne Foranstaltning, men vi kunde ikke gøre det uden at volde valutamæssig Fortræd — Beløbet skal betales i svenske Kroner, og Efterspørgselen efter dem vilde have forværret en allerede i Forvejen tilstrækkelig vanskelig Valutasituation. Lad os sige, at vi kunde have faaet Lov til at bevare det nuværende Forhold, hvorefter Riksbankens Tilgodehavende henstaar paa en særlig Konto i Nationalbanken, der forrentes med den til enhver Tid gældende svenske Diskonto, for Tiden $5\frac{1}{2}$ pCt., saa er dette altsaa en meget ugunstigere Ordning end den, her træffes, hvorefter Beløbet forrentes med $4\frac{1}{2}$ pCt. Jeg ser i det hele saaledes paa Sagen, at det er et gunstigt Tilbud, den svenske Riksbank her har gjort os, et Tilbud, der